

Kontaktuppgifter:

Datum: 2026-04-21

E-post: fredrik.lindberg@visvenskafiskare.se

Mottagare: Falkenbergs kommun, plan@falken-

berg.se

Telefon: 070 – 570 41 14

Skriftliga synpunkter på Falkenbergs kommuns granskningshandling, Detaljplan för hamn, verk- samheter och bostäder, Morups-Lyngen 2:40 m.fl.

Vi Svenska Fiskare är den samlade organisationen för det svenska yrkesfisket, från insjöar och kuster till öppet hav. Tillsammans representerar vi cirka 400 medlemsfartyg, vilket motsvarar omkring 95 procent av den totalt landade volymen av fisk från Sverige.

Våra medlemsorganisationer är Swedish Pelagic Federation PO, Sveriges Fiskares PO och Svenska Insjöfiskarens Centralförbund och vi företräder tillsammans det pelagiska, demersala och insjöbaserade fisket i Sverige. Vi verkar för ett långsiktigt, hållbart och livskraftigt svenskt fiske, där fångsterna sker på svenska kvoter och bidrar till svensk livsmedelsförsörjning.

Vi Svenska Fiskares synpunkter i förevarande sak utgår ifrån ett tillvaratagande av yrkesfiskets intressen och synpunkterna biträds av Göteborgs Fiskauktion.

Ärendet

Förevarande granskningshandling presenterar förslag till en ny detaljplan. Huvudsyftet med denna plan sägs vara att möjliggöra för en utveckling av Glommens hamn, genom att öka flexibiliteten och öppna för verksamheter inom besöksnäringen, som exempelvis hotell, restaurang och handel, samt att möjliggöra för nya bostäder, på ett sådant sätt att dessa kan samexistera med hamnens övriga verksamheter, som yrkesfiske, vattenbruk och småbåtshamn. Förslaget sägs även syfta till att värna och skydda befintliga kulturmiljövärden, samt en omsorgsfull gestaltning, för att främja områdets attraktivitet som besöksmål och en god livsmiljö.

Tidigare samråd

Förevarande förslag uppvisar stora likheter med tidigare samråd.

I det tidigare samrådet inkom 71 yttranden. Dessa berörde främst riksintresse för yrkesfiske, invändningar mot att kommunen ska sälja mark i hamnen till en privat aktör, invändningar mot att planlägga för hotell och bostäder så nära inpå fiskeverksamheterna, med oro för fiskets framtid, samt farhågor och invändningar mot planerade bebyggelsens höjd och exploateringsgrad och påverkan på trafiksituationen. Det inkom även yttranden som var positiva till att en utveckling av hamnområdet möjliggörs, men dessa innehöll ofta ett betonde av att värna fisket, båtlivet och Glommens karaktär.

Mot bakgrund av innehållet i de synpunkter som då inkom förefaller det dessvärre som om kommunen har valt att bortse från dessa och återkommer nu med i huvudsak samma förslag som tidigare.

Nedan återges ett urval av synpunkterna, hämtade från samrådsredogörelsen, som *nota bene* fortsättningsvis torde vara av stor relevans:

- hamnområdet är av riksintresse för yrkesfisket jämlikt 3 kap. 5 § miljöbalken (1998:808), vilket innebär att förutsättningarna för att bedriva verksamheten långsiktigt inte får försämrats;
- riksintresset för yrkesfisket påverkas negativt;
- förslaget innebär en irreversibel förändring av hamnens ändamål;
- en privatisering av hamnen, genom etablering av hotell och bostäder nära hamnområdet, ökar risken för klagomål avseende lukt och buller, vilket kommer att påverka hamnen negativt och inskränka på dess verksamhet;
- vid förtätning av bostäder och hamnverksamhet finns risk för störningar vid bostäder som leder till krav på att skyddsåtgärder ska vidtas av hamnverksamheten;
- den förändring detaljplanen innebär går emot flera av de mål som satts upp i Strategin för svenskt fiske, fritidsfiske och vattenbruk (framtagen av Havs- och vattenmyndigheten och Jordbruksverket);¹
- målsättningen att värna hamnens identitet riskeras;

¹ Strategin togs fram efter ett regeringsuppdrag 2019 och finns att läsa här: [Strategi för svenskt fiske och vattenbruk 2021–2026 - Jordbruksverket](#).

- fisket är en central del av Glommens samhälle och en fortsatt naturlig del av Glommens identitet som kustfiskesamhälle;
- förutom det historiska arvet så levererar fisket i Glommen fisk och skaldjur till den svenska blå livsmedelskedjan;
- fisket i Glommen behöver en garanti för en långsiktig och varaktig etablering i Glommens hamn;
- Glommens hamn är tillsammans med hamnarna i Träslövsläge och Bua regionens allra viktigaste fiskehamnar och de kan inte ersättas;
- ingen kan på fullt allvar påstå att bostäder eller hotell med nödvändighet ska byggas på mark i just ett hamnområde;
- det finns fyra aktiva fiskefartyg i hamnen med totalt ca 12 aktiva fiskare;²
- ett genomförande av förslaget skulle för yrkesfiskarna innebära att deras arbetsplats blir påtagligt förminskad och försämrad;
- fiskerinäringen har behov av framkomlighet för 24-meters långtradare;
- att planera och möjliggöra för hotellbyggnad och boende är inte en fråga om utveckling med tiden, utan avveckling av ett fiskeläges kärna, definitiv destruktions;
- i planen minskar man kraftigt ytorna för fiskenäringen – det finns ingen beredskap för framtida expansion; och
- detaljplaneförslaget och privatiseringen av hamnen måste ses i ljuset av riksintresset, Strategin för yrkesfiske, Livsmedelsstrategin och de uttalade politiska målsättningarna för det småskaliga kustnära fisket.

Vad innebär riksintresset?

Glommens fiskehamn är utpekad som riksintresse för yrkesfiske.

Områden av riksintresse för yrkesfisket finns utpekade i havsområden och inlandsvatten, samt i hamnar. Tillämpning av hushållningsbestämmelserna i 3:5 MB innebär att planeringen för användning av mark- och vattenområden ska säkerställa fiskesektorns tillgång till fångstområden. Det är också avgörande att planeringen säkrar viktiga lek- och uppväxtområden för betydande

² Nu (2026) är situationen en annan och i Glommens fiskehamn finns åtta eller nio fiskefartyg (beroende på hur man räknar) – således har fisket, som har hamnen som hemmahamn, ökat.

arter, samt nödvändig infrastruktur i form av hamnar som möjliggör exempelvis landning, samt underhåll och service av fiskefartyg.

Boverkets vägledning för riksintressemyndigheter³ syftar till att samordna statliga myndigheters arbete med att peka ut, precisera och dokumentera områden av riksintresse enligt miljöbalken. Vägledningen hjälper till att säkerställa att mark- och vattenanspråk är nationellt betydelsefulla, tydligt motiverade och beaktas i kommunal fysisk planering.

Boverket anger i sin vägledning till riksintressemyndigheterna tre generella kriterier för riksintresseområden, där de områden som pekats ut som riksintressen för yrkesfisket bedömts uppfylla ett eller fler av dessa:

- (i) området hyser värden av stor nationell vikt;
- (ii) området behövs för att uppfylla Sveriges internationella åtaganden, eller
- (iii) området behövs för att genomföra eller upprätthålla nationellt viktiga strukturer.

Den ovan omtalade bestämmelsen i 3:5 i miljöbalken anger följande:

”Mark- och vattenområden som har betydelse för rennäringen eller yrkesfisket eller för vattenbruk skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra näringarnas bedrivande.

Områden som är av riksintresse för rennäringen eller yrkesfisket skall skyddas mot åtgärder som avses i första stycket.”

Havs- och vattenmyndighetens förslag vad gäller riksintresse yrkesfiskehamnar

Havs- och vattenmyndigheten (HaV) har den 8 april 2026 remitterat förslag gällande översyn och aktualisering av riksintresse yrkesfiskehamnar.⁴

Förslaget innebär att 39 yrkesfiskehamnar får utpekad riksintresseanspråk, där 17 återfinns i Västerhavet, 16 i Östersjön och 6 i Bottniska viken, att 23 av de nuvarande riksintressehamnarna mister sin status. Samtidigt föreslås åtta nya hamnar bli riksintressen, medan 31 hamnar bedöms behålla sina nuvarande anspråk. De 17 yrkesfiskehamnarna i Västerhavet utgör en sammanhängande infrastruktur som säkrar tillgången till fiskevatten i Skagerrak och Kattegatt. Genom en kombination av logistik, teknisk service och kylförvaring fungerar hamnarna som noder för både

³ [Riksintressen - PBL kunskapsbanken - Boverket](#)

⁴ [Remiss avseende förslag gällande översyn och aktualisering av riksintresse yrkesfiskehamnar - Remisser - Havs- och vattenmyndigheten](#)

det småskaliga kustfisket och det storskaliga yrkesfisket. Utöver sin ekonomiska betydelse spelar dessa 17 hamnar en viktig roll för den nationella livsmedelsförsörjning, då de garanterar förmågan att landa och distribuera marina råvaror längs hela västkusten.

För att fiskerinäringen ska kunna fungera effektivt är det avgörande att den fysiska planeringen säkerställer nödvändig infrastruktur i form av hamnar, som erbjuder lämpliga möjligheter för landning av fångsten, stillaliggande och underhåll av fartyg och redskap. Det är därför myndighetens bedömning att särskilt betydande landnings- och hemmahamnar för fisket bör utgöra riksintressen för yrkesfisket.

I remissen från HaV (bilaga 1, tabell 2) framgår att Glommens fiskehamn bör tilldelas ett förnyat riksintresseanspråk. Myndigheten skriver i remissen att de hamnar, däribland Glommens fiskehamn, som föreslås vara av riksintresse innehar en central roll i den svenska infrastrukturen för yrkesfisket.

I bilaga 2 till remissen redogörs för en värdebeskrivning av respektive hamn och varför hamnen fått ett utpekat riksintresseanspråk. Beskrivningen innefattar en geografisk avgränsning och en redogörelse av funktioner och infrastruktur. Figur 19 i bilaga 2 till remissen utvisar den geografiska utformningen av riksintresseanspråk Glommen.

I bilaga 2 återfinns följande enligt vår mening korrekta redogörelse för operativa funktioner och infrastruktur vad gäller Glommens fiskehamn:

”Glommen är en fiskehamn med god infrastruktur. Hamnen erbjuder platser för landning och stillaliggande samt isverk och kyl- och lagerlokaler som säkrar kylkedjan. De tekniska stödfunktionerna är innefattar bland annat tillgång till verkstadstjänster och hamnen hyser en av områdets få slipar för medelstora fartyg. Driftsäkerheten garanteras genom fasta anläggningar för bränsle och avfallshantering, medan omlastningsrutiner möjliggör vidaretransport av fångst till fiskauktioner.”

HaV konstaterar att Glommens fiskehamn uppfyller kriteriet för infrastruktur av regional betydelse för yrkesfisket och geografiskt läge.

Vi Svenska Fiskare anser att inom det område som framgår av figur 19 i bilaga 2 till remissen ska inga som helst åtgärder som riskerar syftet med riksintresset vidtas.

Ytterligare kort fakta om fisket som bedrivs från Glommens fiskehamn

Minst åtta fiskebåtar bedriver fiske från Glommens fiskehamn. De levererar sina fångster från hamnen till företrädesvis Göteborgs fiskauktion. Fångsterna består av skaldjur (huvudsakligen havskräfta), men även fisk som bifångats förekommer.

Med avseende på hur bilden av fisket målas i granskningshandlingen förefaller kommunen vilja framställa yrkesfisket som mindre än vad det är. Glommens fiskehamn är numera i högsta grad aktiv och levande. I granskningshandlingen kan på s. 7 i andra meningen läsas ”..., då yrkesfisket förändrats och många verksamheter flyttat från hamnen.” Ävensom situationen som beskrivs avser hur den var tidigare borde ett klargörande av att situationen inte är sådan nu längre finnas i granskningshandlingen.

För närvarande har minst åtta fiskebåtar (beroende på hur man räknar) Glommens fiskehamn som hemmahamn. Dessa fiskebåtar är FG 31 Lyngskär, FG 77 Eva, FG 248 Axö, FG 37 Evelina av Glommen, SIN 77 Melina, FG 70 Klinskär, FG 107 Wailett och YD 17 Bonita.

Detta innebär att antalet fiskebåtar som har Glommens fiskehamn som hemmahamn *de facto* har ökat på senare tid, något som vi inte lyckats utläsa i granskningshandlingen.

Mot bakgrund av att fiskebåtarna som har Glommens fiskehamn som hemmahamn företrädesvis fiskar havskräfta förtjänar några ord skrivs därom. Möjligheten att fiska havskräfta är mycket god. Internationella havsforskningsrådet (ICES), som framtar biologisk rådgivning om fiskemöjligheter till Europeiska kommissionen, föreslog inför 2026 att fisket efter havskräfta kunde öka med hela 77 procent.⁵ Beståndssituationen för havskräfta är med andra ord mycket god, något som torde säkerställa ett hållbart fiske även framöver.

Under 2025 levererade fisket från Glommens fiskehamn cirka 45 ton till ett försäljningsvärde om cirka 5 Mkr till Göteborgs fiskauktion. Fiskarna i Glommens fiskehamn är viktiga för fiskauktionen av flera anledningar, bland annat för att råvarorna som levereras är förstklassiga och eftertraktade på marknaden, men även för att Glommens fiskehamn är en av endast tre landningsstationer i Halland. För Göteborgs fiskauktions verksamhet är ett fiskets fortsatta bedrivande från Glommens fiskehamn mycket viktigt – levande kustsamhällen är viktiga och då är det småskaliga fisket av avgörande betydelse.

⁵ https://ices-library.figshare.com/articles/report/Norway_lobster_in_Nephrops_norvegicus_in_Division_3_a_functional_units_3_and_4_Skagerrak_and_Kattegat_/27202755?backTo=%2Fcollections%2FICES_Advice_2025%2F7488219&file=59204465

Synpunkter på granskningshandlingen

Planförslaget innebär att en yta på östra hamnplan avsätts som kvartersmark för centrumändamål, för att möjliggöra för hotell, vandrarhem och andra verksamheter som kan främja Glommens hamn som besöksmål. Detta kombineras med hamnändamål, för att kunna anpassa användningen, beroende på hur förutsättningar och behov förändras över tid. För att öka flexibiliteten på resten av östra hamnplan föreslås att hamnändamål kombineras med centrumändamål, där tillfällig vistelse inte medges. Bostäder möjliggörs endast öster om de gamla fiskebodarna. Fiskeverksamheternas ytor på östra hamnplan kommer minska.

Vi Svenska Fiskare anser det vara direkt felaktigt att avsätta mark i en fungerande fiskehamn av riksintresse för att möjliggöra för hotell, vandrarhem och andra verksamheter på sätt som föreslås.

Vi Svenska Fiskare anser att det är direkt felaktigt att i en välfungerande och levande hamn föreslå att ytor för fiskeriverksamheterna ska minska på ett sådant sätt att verksamheternas fortsatta bedrivande riskeras, särskilt så när hamnen är av riksintresse.

Falkenbergs kommunledning förefaller inte respektera vare sig alla de röster som fört fram betydelsen av ett fortsatt yrkesfiske i Glommen i det tidigare samrådet eller det faktum att hamnen är av riksintresse. Detta är något som kommer till uttryck i granskningshandlingen, bland annat på s. 10, p. 3, där man skriver att fisket bör ges möjlighet till varaktig verksamhet i hamnen. Att något som *de facto* är ett riksintresse endast bör ges möjlighet till varaktig verksamhet i hamnen är illustrativt. Falkenbergs kommunledning förefaller inte ha förstått vad riksintresset medför, exempelvis skriver man på s. 10, p. 6 att "Hamnens identitet ska värnas, till exempel genom att fisket ges utrymme för fortsatt verksamhet" samtidigt som man i förslaget föreslår att fiskeverksamheternas ytor på hamnplan ska minska.

Kommunledningens vilja att upprätta hotell, vandrarhem och andra verksamheter i hamnen ter sig besynnerlig. Hotell, vandrarhem och andra verksamheter behöver inte etableras i en välfungerande hamn - etableringar kan ske på andra platser.

På s. 12 i granskningsdokumentet kan läsas att planförslaget är utformat för att värna fisket i Glommen och ge goda förutsättningar för fortsatt verksamhet och utveckling. Denna uppfattning förefaller mindre trovärdig när man föreslår att fiskeverksamheternas ytor ska minska. Antalet fiskebåtar som har Glommens fiskehamn som hemmahamn och därmed bas för sin verksamhet har på senare tid ökat och att mot denna bakgrund ta bort betydande markytor för fisket (uppskattningsvis 1 673 m² [se tidigare till kommunen ingiven skrivelse med rubriken "Låt inte kustfisket i Glommen fasas ut"]) rimmar illa.

Vi Svenska Fiskare förutspår, om planförslaget antas, att det i praktiken kommer att innebära att yrkesfiskarna i hamnen kommer att successivt fasas ut från hamnen. Därmed skulle också ett levande hållbart kustfiske försvinna.

Vi Svenska Fiskare vill betona att vi inte är emot utveckling, men utveckling får inte ske på kostnad av den verksamhet som i generationer har byggt upp Glommen och som i mycket har gjort Glommen till vad Glommen är idag.

Vi Svenska Fiskare anser att Glommens fiskehamn står inför en ljus framtid om planförslaget förkastas, däremot om det antas står hamnen och fiskarna, som har hamnen som hemmahamn, inför en seriöst osäker och problematisk framtid.

Planförslaget möjliggör för hotell- och bostadsbebyggelse i nära anslutning till fiskeverksamheterna. Risker för störningar från verksamhetsbuller och lukt bedöms kunna hanteras. Vi Svenska Fiskare vet att när fisket i en hamn ska samexistera med hotell- och bostadsbebyggelse så är det bara en fråga om tid innan klagomålen mot fiskets bedrivande börjar inkomma. Krav kommer att ställas på fisket för att tillgodose klagandena och förutsättningarna för fiskets bedrivande kommer successivt försämrats tills de slutligen är sådana att någon fiskeverksamhet ej längre kan bedrivas. Det är direkt olämpligt med hotell, vandrarhem och andra verksamheter i en välfungerande fiskehamn av riksintresse.

Vi befarar ett scenario enligt det följande: hamnområdet blir attraktivt för turism/bostäder → fastighetsvärden stiger → nya boende/turister klagat på: lukt (fiskhantering), buller (tidiga och sena avgångar) och trafik och industriell känsla → kommunen prioriterar "stadsmiljö" och besöksnäring → fisket flyttas stegvis → på sikt minskar närvaron och legitimiteten. Fenomenet brukar benämnas "*waterfront redevelopment*" eller "*port gentrification*". Det finns tyvärr många exempel härpå, exempelvis i England i Brighton och Cornwall.

Glommens fiskehamn är tvivelsutan en unik plats där fiskerinäringen utgör en central del av samhällets identitet och kulturarv. Det aktuella förslaget till ny detaljplan kommer, om den antas, att inte bara allvarligt försämrar för fiskets förutsättningar utan även att underminera Glommens särprägel.

Vi Svenska Fiskare anser inte att planförslaget är i överensstämmelse med det faktum att Glommens fiskehamn är av riksintresse för svenskt yrkesfiske och därför kan det inte antas. Hamnen är planlagd för hamnändamål och så bör det fortsatt vara enligt vår bestämda uppfattning.

Om ni har några frågor kopplat till vårt yttrande kontakta oss gärna!

Vänliga hälsningar,

Johannes Claesson

Mathias Ivarsson

Anna Vesper Gunnarsson

Vi Svenska Fiskare

Roger Thilander

Göteborgs Fiskauktion